

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAS FAKULTĀTE

Akadēmiskā maģistra studiju programma
LAUKSAIMNIECĪBAS UN PĀRTIKAS BIZNESA VADĪŠANA
AGRI-FOOD BUSINESS MANAGEMENT
(IKK 45345)

Kopīgā maģistra studiju programma tiek īstenota sadarbībā ar Aleksandra Stulginska universitāti (Lietuva) un Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāti (Igaunija)

Joint master program in cooperation with Aleksandras Stulginskis University,
Estonian University of Life Sciences and Latvia University of Agriculture.

2017. 29. JŪN.

**LATVIJAS
LAUKSAIMNIECĪBAS
UNIVERSITĀTE**

Reģ.Nr. 2841101568; Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001; tālrunis 63022584, fakss 63027238, e-pasts: rektors@llu.lv, edokuments@llu.lv

Jelgavā

28.06. 2017. Nr. 4.3-30/265

**Akadēmiskās informācijas centra
Augstākās izglītības kvalitātes aģentūrai**

IESNIEGUMS STUDIJU PROGRAMMAS LICENCĒŠANAI

<i>Augstskolas nosaukums</i>	Latvijas Lauksaimniecības universitāte (LLU)
<i>Augstskolas juridiskā adrese tālruna numurs, e-pasta adrese</i>	Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001, Latvija tel. 63022584, fakss 63027238, e-pasts: rektors@llu.lv
<i>Augstskolas reģistrācijas apliecības numurs</i>	Augstskolas kods Nr. 2841101568, Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90000041898 reģistrēts 18.03.1996
<i>Studiju programmas nosaukums</i>	Akadēmiskā maģistra studiju programma „Agri-food Business Management”/ “Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana”
<i>Studiju programmas kods</i>	Latvijas Republikas izglītības klasifikācijas kods – 45345
<i>Studiju programmas apjoms, pilna laika studiju īstenošanas ilgumu, studiju veidu, formu, īpaši norādot tālmācību, un īstenošanas valodu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pilna laika klātienēs, pilna laika neklātienēs studijas; ▪ studiju ilgums 2,0 gadi (4 semestri), studiju apjoms 80 KP; ▪ īstenošanas valoda – angļu valoda.
<i>Prasības uzsākot programmas apguvi</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bakalaura grāds; ▪ bakalaura profesionālais grāds vai 2. līmeņa profesionālā augstākā izglītība; ▪ augstākā izglītība jebkurā nozarē līdz 1995. gadam.
<i>Iegūstamais grāds un kvalifikācija</i>	Iegūstamais grāds: sociālo zinātņu maģistra grāds vadībzinātnē.
<i>Programmas īstenošanas vieta</i>	Latvijā: Studiju programma tiek īstenota LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē Jelgavā, Svētes ielā 18. Lietuvā: Aleksandra Stulginska universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē Studentų g. 11, Akadēmija 53361, Lietuva. Igaunijā: Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu institūtā, Friedrich Reinhold Kreutzwaldi 1, 51014 Tartu, Igaunija.
<i>Licencējamās augstākās izglītības programmas direktora vārds, uzvārds un tās personas vārds, uzvārds un amats, kuru augstskola pilnvarojusi kārtot ar licencēšanu saistītos jautājumus</i>	Studiju programmas direktore: LLU ESAF docente Dr.oec., Zane Vītoliņa, tālr. 26067185, e-pasts: zane.vitolina@llu.lv

Rektore

Kontaktpersona:

Zane Vītoliņa, tālr. 26067185
e-pasts: zane.vitolina@llu.lv

Irina Pilvere

SATURS

1. Maģistra studiju programmas <i>Agri-food Business Management</i> vispārējs apraksts	4
2. Maģistra studiju programmas <i>Agri-food Business Management</i> mērķis, sasniežamie rezultāti un aktualitāte	5
2.1. Studiju programmas mērķis.....	5
2.2. Studiju programmas sasniežamie rezultāti	6
2.3. Studiju programmas aktualitāte.....	6
3. Studiju programmas atbilstība LLU attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem	7
4. Absolventu nodarbinātības prognozes un darba devēju iesaiste studiju programmas izstrādē ..	10
5. Studiju programma un plāns	12
5.1. Studiju programmas saturs	12
5.2. Maģistra darbs	13
5.3. Pasniegšanas metodes.....	15
5.4. Vērtēšanas sistēma	15
5.5. Studiju plāns	16
6. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam	20
7. Studiju programmas salīdzinājums ar nozarei atbilstošām Eiropas Savienības augstskolām	21
8. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls.....	24
9. Studiju programmas īstenošanā iesaistītās struktūrvienības	26
10. Mācību vispārējā personāla raksturojums	26
11. Materiālās un informatīvās bāzes raksturojums.....	27
11.1. Pieejamās telpas un aprīkojums	27
11.2. Mācību un pētnieciskie resursi	29
11.3. Izmitināšana.....	31
12. Maģistra studiju programmas orientējošās izmaksas LLU	33

PIELIKUMU SARAKSTS

1. **Pielikums.** Senāta lēmuma noraksts par kopīgās akadēmiskās maģistra studiju programmas "*Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business Management*" apstiprināšanu.
2. **Pielikums.** Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku radošās un zinātniskās biogrāfijas (CV) ar zinātnisko publikāciju sarakstu un apliecinājums par angļu valodas prasmi.
3. **Pielikums.** Apliecinājums par studiju nodrošināšanu studējošajiem, ja studiju programmas "*Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business Management*" īstenošana tiks pārtraukta.
4. **Pielikums.** Absolventu nodarbinātības prognozes un darba devēju iesaiste studiju programmas "*Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business Management*" izstrādē.
5. **Pielikums.** Informācija par finanšu līdzekļiem, no kuriem paredzēts finansēt studiju programmas "*Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business Management*" īstenošanu.
6. **Pielikums.** Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Aleksandra Stulginska universitātes un Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātes rektoru parakstīta vienošanās par kopīgas starptautiskas maģistra studiju programmas īstenošanu.
7. **Pielikums.** Studiju programmas *Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business management*" atbilstība Augstskolu likuma 55.¹ panta otrās un trešās daļas nosacījumiem.
8. **Pielikums.** Studiju programmas *Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana/ Agri-food Business management*" diploma un diploma pielikuma paraugs.

9. Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* vispārējs apraksts

Augstākās izglītības studiju virziens: Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība

Atbildīgā struktūrvienība: Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte (ESAF)

Partneruniversitātes: Aleksandra Stulginska universitāte Lietuvā (Aleksandras Stulginskis University), Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte Igaunijā (Estonian University of Life Sciences)

Programmu īsteno:

Latvijā: ESAF Ekonomikas un reģionālās attīstības institūts, Uzņēmējdarbības un vadībizinātnes institūts, Lauksaimniecības fakultātes Agrobiotehnoloģijas institūts, Pārtikas tehnoloģijas fakultātes Pārtikas tehnoloģijas katedra.

Lietuvā: Ekonomikas un vadības fakultāte Aleksandra Stulginska universitātē

Igaunijā: Ekonomikas un sociālo zinātņu institūts Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē

Studiju programmas direktors: Zane Vītoliņa, Dr.oec., docente

Studiju programmas īstenošanas forma: pilna laika klātienes, pilna laika neklātienes studijas.

Studiju programmas veids un līmenis: akadēmiskā maģistra studijas, EKI 7.līmenis

LR izglītības klasifikācijas kods: IKK 45345

Studiju programmas apjoms kredītpunktos: 80 KP (120 ECTS)

Studiju ilgums: 2 akadēmiskie gadi (4 semestri) pilna laika studijās.

Studiju programmas apguves valoda: angļu valoda

Studiju programmas īstenošanas vieta: Latvijas Lauksaimniecības universitāte ESAF, adrese:
Svētes iela 18, Jelgava, LV-3001

Iegūstamais grāds: sociālo zinātņu maģistra grāds vadībizinātnēs

Nepieciešamā iepriekšējā izglītība: bakalaura grāds vai 2.līmeņa profesionālā augstākā izglītība

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* **misija** ir nodrošināt iespējas iegūt padziļinātas zināšanas lauksaimniecības un pārtikas nozares uzņēmumu darbībā un vadības principos, tādējādi veicinot absolventu veiksmīgas karjeras veidošanu starptautiskos uzņēmumos un organizācijās.

10. Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* mērķis, sasniedzamie rezultāti un aktualitāte

2.1. Studiju programmas mērķis

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* (turpmāk Studiju programmas) **mērķis** ir nodrošināt studentiem teorētiskās zināšanas un praktiskās kompetences lauksaimniecības un pārtikas jomās un uzņēmējdarbībā, veicināt līderības prasmes un kritisko domāšanu, lai sagatavotu studentus starptautiskai karjerai vadošajās lauksaimniecības un pārtikas nozares uzņēmumos un organizācijās.

Studiju programmas studenti iegūst zināšanas un prasmes analizēt un kritiski novērtēt uzņēmumu uzvedību un lauksaimniecības un pārtikas biznesa vidi, izstrādāt un īstenot biznesa stratēģijas un plānus, paredzēt un novērtēt lauksaimniecības un pārtikas biznesa nozares norises un rezultātus. Kā arī analizēt, izvērtēt un finansiāli pamatot alternatīvas stratēģiskiem biznesa lēmumiem. Vērtēt un prognozēt stāvokli potenciālajos pārtikas un lauksaimniecības produktu tirgos, kā arī pielietot inovatīvas biznesa plānošanas un organizācijas prasmes. Programmas absolventi spējīgi vadīt sarežģītus starpnozaru projektus, uzņemoties atbildību par pieņemtajiem lēmumiem, kā arī zinātniski pamatot lauksaimniecības un pārtikas biznesa nozares tendences.

Studiju programmas īstenošanas **uzdevumi** ir :

1. Sniegt nepieciešamās zināšanas uzņēmējdarbībā, resursu vadīšanā, vadīšanas procesos, finansēs un tirgvedībā lauksaimniecības un pārtikas ražošanas/pārstrādes nozarēs, lai iegūtu teorētisku un praktisku bāzi augstākā līmeņa vadītāja starptautiskas karjeras veidošanā;
2. Nodrošināt dažāda rakstura vadīšanas procesu izpratni uzņēmumos starptautiskā mērogā un sniegt nepieciešamo zināšanu apguvi primāro un sekundāro sektoru nozaru skatījumā;
3. Attīstīt un nostiprināt zinātniskā darba un pētnieciskā darba iemaņas, kur tiek plaši izmantotas zinātniski pētnieciskās metodes.

Programmas apguves gaitā īpaša uzmanība tiek pievērsta jaunāko zināšanu apguvei uzņēmējdarbības vadīšanā un līderībā, akcentu veltot lauksaimniecības un pārtikas ražošanas/pārstrādes jomām, resursu stratēģiskā vadīšanā, finanšu menedžmentā un mārketinga stratēģiskajā menedžmentā.

Maģistra studijas sagatavo augsti kvalificētus speciālistus darbam lauksaimniecības un pārtikas ražošanas/pārstrādes nozarēs – uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, valsts un pašvaldības iestādēs, kā arī potenciālos jaunos zinātniekus lauksaimniecības un pārtikas biznesa, agroresursu un vadīšanas starpnozaru pētījumiem.

10.2. Studiju programmas sasniedzamie rezultāti

Absolvējot maģistra studiju programmu *Agri-food Business Management*, absolventi iegūst:

- Padziļinātas **zināšanas** par mūsdienu teorijām un metodēm ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā. Paplašinātas zināšanas un izpratni par lauksaimniecības un pārtikas aprites vērtību ķēdēm, to vadīšanu. Spēj radoši pielietot zināšanas par praktisko un zinātnisko pētījumu izmantošanu lauksaimniecības un pārtikas biznesa sfēras uzņēmumu vadīšanā;
- **Prasmes** – spēj patstāvīgi izmantot teorētiskās nostādnēs, zinātniskos pētījumus uzņēmējdarbības vadībā, veidot ētisku un sociāli atbildīgu korporatīvo kultūru, cilvēkresursu vadību, izstrādāt korporatīvo finanšu politiku. Prot pielietot problēmu risināšanas prasmes, lai izprastu inovāciju lomu un nozīmi, tai skaitā veicināt inovācijas procesu organizācijā, izvērtēt konkurenci dažādās uzņēmējdarbības jomās un izstrādāt vadības un mārketinga stratēģijas konkurences stāvokļa uzlabošanai globālajā tirgū. Studenti, beidzot studiju programmu, demonstrē efektīvas komunikāciju un tīklošanas prasmes, spēj organizēt un piedalīties lēmumu pieņemšanas procesā, pārstāvēt uzņēmumu pārrunās. Spēj argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem lauksaimniecības un pārtikas biznesa, bioekonomikas, un agrobiznesa vadīšanas speciālistiem, kā arī ar sabiedrību, politikas veidotājiem, pašvaldībām un nozares profesionālajām apvienībām. Studentiem piemīt prasmes izstrādāt un pamatot pētījumu plānu, lai praktiski risinātu konkrētu uzņēmējdarbības un vadīšanas problēmu.
- **Kompetence** – spēj parādīt iniciatīvu un atbildību plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, demonstrē kritisko domāšanu un padziļinātu analīzi problēmu risināšanā, parādīt ētisku un sociāli atbildīgu līderību, un vadītāja prasmi globālā tirgus apstākļos. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi.

10.3. Studiju programmas aktualitāte

Programmas aktualitāti nosaka fakts, ka mūsdienu uzņēmumiem vajadzīgi vadītāji un biznesa vides analītiķi, kas ir spējīgi pieņemt uz teoriju balstītus biznesa lēmumus, kam ir zināšanas par lauksaimniecības biznesa procesa vadīšanu un inovatīvo plānošanu, kas spēj novērtēt uzņēmuma sniegumu strauji mainīgos tirgus apstākļos, attīstīt un īstenot biznesa plānus ar ieguldījumu riska izvērtējumu, kas ietver sociālo atbildību un vides aizsardzības jautājumus.

Studiju programmas nepieciešamību pamato arī Eiropas Savienības noteiktās prioritātes - nodrošināt ekonomiski dzīvotspējīgu pārtikas ražošanu un stabilu pārtikas piegādi, vienlaikus ievērojot prasības attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu, kā arī uz lauku ekonomiku, dzīvnieku labturību un sociāliem un vides jautājumiem. Šīs prioritātes ir pielāgotas jauniem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras Eiropas Savienība - vajadzība ilgtspējīgāk izmantot dabas resursus, klimata pārmaiņas, konkurences pieaugums pasaules tirgos un nepieciešamība saglabāt uzplaukumu lauku apgabalos visā Eiropas Savienībā. Mazām, atvērtām ekonomikām, tādām kā Latvija, Lietuva un Igaunija, ilgtspējīga ekonomika un konkurētspējīgs eksports ir galvenie virzītājspēki, lai īstenotu šīs noteiktās prioritātes. Tomēr bez aktīvas reģionālās kooperācijas, integrācijas, tīklošanās un inovācijām to ir grūti sasniegt.

Nemot vērā šādus apsvērumus un visu trīs Baltijas valstu nepieciešamību pēc ciešākas savstarpējās sadarbības, ir izveidota šī studiju programma. Tā būs pirmā kopīgā maģistra studiju programma starp visām trīs Baltijas valstīm, kā arī jauna programma Eiropā, jo līdz šim neviena kopīgā programma nav bijusi orientēta uz speciālistu un vadītāju sagatavošanu lauksaimniecības un pārtikas biznesa jomā.

Iegūtās zināšanas un prasmes ļaus studiju programmas absolventiem sekmīgi atrast darbu un nodrošinās karjeras izaugsmes iespējas lauksaimniecības, pārtikas nozarē un citās saimnieciskās darbības jomās, kas tieši saistītas ar lauksaimniecību un pārtikas pārstrādes nozari, mazum/vairumtirdzniecību vai citu biznesa veidu un to infrastruktūras uzņēmumiem, biznesa konsultāciju organizācijām, lauksaimniecības biznesa atbalsta finanšu institūcijām un aģentūrām; tāpat ir iespējas izveidot pašam savu biznesu. *Agri-food Business Management* programmas absolventi var sekmīgi strādāt privātā biznesa uzņēmumos, pārtikas un lauksaimniecības sfēras uzņēmumos un organizācijās. Sabiedriskās organizācijās, kas nosaka lauksaimniecības un pārtikas sektora politiku, kā arī zinātniski pētnieciskās institūcijās. Absolventi vai arī turpināt studijas doktorantūrā.

11. Studiju programmas atbilstība LLU attīstības stratēģijai un pieejamiem resursiem

Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) attīstības stratēģija 2015.- 2020.gadam apstiprināta LLU Senāta 2015.gada 9.decembra sēdē. LLU vīzija ir kļūt par vienu no vadošajām zinātnes un tehnoloģiju universitātēm Baltijas jūras reģionā. Izglītības programmas mērķi un to sasniegšanai plānotās rīcības ir plānotas, lai 1) paaugstinātu LLU spējas sagatavot starptautiski konkurētspējīgu intelektuālo potenciālu, īpaši tajās tautsaimniecības jomās, kas ir iekļautas Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā, 2) sekmētu LLU internacionalizāciju, kļūstot par starptautiskajā

vidē atpazīstamu, atzītu un pieprasītu augstākās izglītības pakalpojumu sniedzēju, un iesaistītu LLU izglītības procesos augsti kvalificētu ārvalstu akadēmisko personālu.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta to studiju programmu pilnveidei un piedāvājuma klāsta paplašināšanai, kuras sagatavo speciālistus Latvijas Viedās specializācijas stratēģijā iekļautajām perspektīvajām bioekonomikas nozarēm, un tās ir: lauksaimniecība, mežsaimniecība, veterinārmedicīna, kokapstrāde, biomateriālu izmantošanā balstīta būvniecība, atjaunojamo resursu izmantošanā balstīta enerģētika, ūdens attīrīšana un sadale, ūdens un zemes resursu pārvaldība, dabas tūrisms, pārtikas rūpniecība un biokīmija, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Izglītības internacionalizācijas kontekstā LLU apzina un izvērtē pieprasījumu – ārvalstu studentu intereses un vajadzības, sagatavo un starptautiskajā vidē popularizē šim pieprasījumam atbilstošu piedāvājumu. Pieprasījuma izpēti un atbilstoša piedāvājuma sagatavošana notiek visā stratēģijas īstenošanas laika periodā.

Kopīgā *Agri-food Business Management* programma atbilst iepriekš minētajiem LLU stratēģijas aspektiem. Programma ir orientēta uz trīs savstarpēji cieši saistītu zinātņu un nozaru starpdisciplināritāti – lauksaimniecība, pārtikas rūpniecība un vadībzinātne. Divas no jomām ir iekļautas Viedās specializācijas stratēģijās prioritārajā jomā “Bioekonomika”, kas liecina par programmas ciešo sasaisti ne tikai ar LLU stratēģiju, bet arī valsts attīstības virzieniem.

Programmas unikalitāte ir balstīta uz trīs dažādu valstu augstskolu vienlīdzīgu iesaisti mācību procesā, īstenojot kopēju mācību procesu. Tā kā mācību programma tiek realizēta angļu valodā, paplašinās starptautiskai auditorijai piedāvājamo programmu klāsts, veicinot ārvalstu studentu interesi un skaitu LLU. Nozīmīgs aspekts ir mācībspēku savstarpējā sadarbība trīs valstu starpā – starp Latvijas Lauksaimniecības universitāti, Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāti un Aleksandra Stulginska universitāti. Savstarpējā sadarbība, pieredzes un zināšanu apmaiņa, veicinās iesaistīto docētāju profesionālās kvalifikācijas celšanu, iespējamu sadarbību ne tikai izglītības, bet arī pētniecības un citās jomās.

Studiju programmas laikā studenti izstrādās dažādus patstāvīgos darbu un maģistra darbu, kas veicinās to iesaisti un izpratni par zinātnisku un starpdisciplināru pētījumu veikšanu, kas ir aktualizēts LLU stratēģijas pētniecības virzienā.

Programmai nepieciešamie resursi (materiāli un cilvēkresursi) ir pieejami un pietiekami. Ekonomikas un sabiedrības fakultātes docētāji ir profesionāli, pārvalda angļu valodu un parāda teicamus rezultātus ne tikai studiju procesa kvalitātē, bet arī pētniecībā, ko apliecina publikāciju un projektu skaits. Fakultātes vispārējais personāls ir gatavs darbam ar ārvalstu studentiem, gan no Eiropas Savienības dalībvalstīm, gan trešajām valstīm. Fakultātes materiālā un informatīvā bāze tiek uzlabota katru gadu, studentiem ir pieejams ESAF Informācijas kabinets ar jaunāko informāciju tai skaitā angļu valodā.

Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē jau šobrīd docētāji piedāvā studiju kursus angļu valodā – ERASMUS studentiem, BOVA tīklam un fakultātē realizētās programmās, kas liecina par iesaistīto darbinieku un docētāju pieredzi un zināšanām. Studentiem nepieciešamā informācija tiek sagatavota un dublēta arī angļu valodā, dažādi uzturēšanās un sadzīves jautājumi tiek risināti veiksmīgi, studenti ir apmierināti ar iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm. Lauksaimniecības fakultātes un Pārtikas tehnoloģiju fakultātes docētāji, kas iesaistīti programmas realizācijā, parāda veiksmīgu fakultāšu sadarbības piemēru un veicina resursu efektīvu izlietošanu.

Divus semestrus studenti pavadīs iegūstot zināšanās ārvalstu universitātēs – Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē Igaunijā un Aleksandra Stulginska Universitātē Lietuvā.

Līdz ar to studiju programma veidota tā, lai tā atbilstu Augstskolu likuma 55. pantam, kas nosaka, ka kopīgo studiju programmu:

1) veido augstskolas un partnerinstitūciju vienāda augstākās izglītības līmeņa studiju programmu daļas- mūsu gadījumā katrai partnerinstitūcijai ir vienādas programmu daļas (katrai 30 ECTS apjomā)

2) tās īstenošanā iesaistītā augstskola un partnerinstitūcijas īsteno katra vismaz vienu desmito daļu no visas attiecīgās studiju programmas- šajā gadījumā katra no institūcijām īsteno vismaz ceturtdaļu no attiecīgās studiju programmas;

3) ir vienotas prasības attiecībā uz kopīgās studiju programmas īstenošanu, noslēguma pārbaudījumiem, studijās iegūstamo grādu un profesionālās kvalifikācijas piešķiršanu; kopīgās studiju programmas daļas kopā veido saturiski vienotu un secīgu kopīgu studiju programmu;

4) augstskola un partnerinstitūcijas ir kopīgi izveidojušas kopīgās studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu;

5) ir nodrošināta studējošo mobilitāte, kas ļauj apgūt kopīgās studiju programmas samērīgu un būtisku daļu arī vienā vai vairākās partnerinstitūcijās;

6) ir nodrošināta akadēmiskā personāla mobilitāte, lai tas varētu mācīt arī vismaz vienā partnerinstitūcijā;

7) ir noteikts kopīgās studiju programmas apguves rezultātā piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija, kas atbilst Latvijas normatīvajos aktos noteiktajai studijās iegūstamo grādu vai profesionālās kvalifikācijas sistēmai;

8) ir noteikts augstskolas un partnerinstitūciju kopīgi izsniedzamā diploma, kā arī diplomam pievienotā pielikuma saturs.

Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte (EMU) ir vienīgā universitāte Igaunijā, kuras akadēmisko un pētniecisko aktivitāšu prioritātes nodrošina dabas resursu ilgtspējīgu attīstību. EMU ir ceturrtā lielākā universitāte pēc studentu skaita. Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte ir atbildīga

par pētniecību un attīstību tādās jomās kā ilgtspējīga dabas resursu izmantošanu, kā arī ar lauku attīstību un lauku ekonomiku saistītās jomās. Universitāte veicina sadarbību un pētniecību sešās galvenajās jomās - lauksaimniecība, vides zinātne, mežsaimniecība, pārtika un veselība, inženierzinātnes un tehnoloģijas, kā arī lauku ekonomika. Kopējais studentu skaits 2016.gadā ir 3300, no tiem 200 ir ārvalstu studenti. Universitātē strādā 954 darbinieki, no tiem 431 - akadēmiskā darbā. Universitātes specializācija atbilst studiju programmas "*Agri-food business management*" īstenošanai nepieciešamajiem resursiem un zināšanām.

Aleksandra Stulginska universitāte (ASU) ir vienīgā augstākās izglītības un pētniecības valsts iestāde Lietuvā, kur īsteno bakalaura, maģistra un doktora studiju programmas tādās jomās kā pārtikas zinātnes, lauksaimniecība, mežsaimniecības, ūdens un zemes resursu apsaimniekošana, bioenerģijas un mašīnbūve, klimata pārmaiņas un ilgtspējīga dabas resursu izmantošana. Studentu skaits 2016.gadā – 4717, no tiem 965 maģistrantūras studenti. ASU tiek nodarbināti 766 darbinieki, no tiem 399 akadēmiskā darbā. Universitātes specializācija atbilst studiju programmas "*Agri-food business management*" īstenošanai nepieciešamajiem resursiem un zināšanām.

Visas trīs partneruniversitātes ir vienojušās ("Agreement on Cooperation in the Field of Joint Study Programme", 22.11.2016) par resursu savstarpēju izmantošanu:

- partneri nodrošina piekļuvi auditorijām un nepieciešamo iekārtu kopumam, lai nodrošinātu lekciju un praktisko nodarbību norisi,
- partneri nodrošina piekļuvi informatīviem resursiem bibliotēkās un informāciju sistēmās, datoriem, e-studiju videi un citai infrastruktūrai;
- partneri pēc iespējas nodrošina iespēju dzīvot universitātes kopmītnēs. Ja tas nav iespējams, partneri informē studentus par alternatīvām. Atbildīgā struktūrvienība šajos jautājumos LLU ir Starptautiskās sadarbības centrs.

12. Absolventu nodarbinātības prognozes un darba devēju iesaiste studiju programmas izstrādē

Agri-food Business Management programmas absolvents – ir spējīgs strādāt profesionāli, atbildīgi un radoši ar lauksaimniecību un pārtikas apgādes ķēdi saistītās jomās, t.sk. vadīt loģistikas procesus – materiālu plūsmu un ar to saistīto informācijas plūsmu, arī risināt sarežģītas biznesa un lauku attīstības problēmas un attīstīt konkurētspējīgu un sociāli atbildīgu biznesu. Programmas absolventi būs spējīgi izveidot paši savu biznesu un nodibināt lauku saimniecības, kā arī kļūt par vadītājiem lauksaimniecības kooperatīvos, ar starptautisko lauksaimniecības un pārtikas biznesa saistītās struktūrās, sabiedriskās pārvaldes iestādēs (ministrijās, kas veido politiku lauksaimniecības, vides, ekonomikas jomās; pašvaldībās, aģentūrās, kas sniedz finanšu atbalstu lauksaimniecībai,

uzņēmējdarbībai un lauku attīstībai, pašvaldības un konsultāciju iestādēs un pētnieciskās institūcijās), kā arī strādāt par vadītājiem, ekonomistiem, biznesa analītiķiem un konsultantiem.

Pateicoties studiju procesa organizācijai dažādās valstīs, komunikācijai ar dažādu kultūru studentiem un praksei starptautiskos uzņēmumos, programmas beidzēji iegūst papildus konkurētspējas priekšrocības, lai iegūtu augsti apmaksātu darbu.

Potenciālo darba devēju viedoklis par programmas nepieciešamību tika noskaidrots Latvijā, Lietuvā un Igaunijā aptaujājot lauksaimniecības un pārtikas jomu uzņēmējus. **Aptaujā piedalījās 62** uzņēmumu, kooperatīvu un sabiedriskā sektora pārstāvji, kuri darbojās ne tikai Baltijas valstīs, bet arī citās ES dalībvalstīs un trešajās valstīs. Puse aptaujātie norādīja, ka pašlaik darba tirgū lauksaimniecības un pārtikas sektorā trūkst profesionālu un augsti kvalificētu vadītāju. Savukārt pieprasījuma pēc šādiem vadītājiem nākotnē varētu paaugstināties (tā uzskata 54% aptaujāto). 87% aptaujāto atzina, ka nākotnē būtu ieinteresēti pieņemt darbā studiju programmas *Agri-food Business Management absolventus* (13% norādīja, ka nebūtu ieinteresēti, jo aptaujāti tika arī individuālie komersanti un sabiedriskā sektora darbinieki)

Respondenti atzina, ka nozīmīgās prasmes, kas nepieciešamas pārtikas un lauksaimniecības jomu uzņēmumu vadītājiem ir šādas:

- Izpratne par lauksaimniecības ekonomiku un politiku, tās praktiskā piemērošana uzņēmējdarbības plānošanā un organizēšanā;
- Spēja novērtēt lauksaimniecības un pārtikas ražošanas uzņēmējdarbības vidi, kā arī vietējās un globālās tendences lauksaimniecības un pārtikas ražošanas uzņēmējdarbībā;
- Izpratne par sarunu stratēģiju un spēja to pielietot;
- Spēja organizēt un vadīt piegādes ķēdes, organizēt iepirkumus;
- Spēja organizēt un vadīt produktu plūsmu lauksaimniecības un pārtikas ražošanas uzņēmumu ķēdēs nacionālajos un starptautiskajos tirgos;
- Spēja prognozēt un izvērtēt procesu progresu un rezultātus lauksaimniecības un pārtikas ražošanas uzņēmējdarbībā, lai novērtētu produktu kvalitāti un riskus
- Spēja analizēt un prognozēt situāciju valsts un starptautiskajos tirgos

Respondentu norādītās zināšanas, prasmes un spējas ir iekļautas studiju kursu programmās – Lauksaimniecības un pārtikas ekonomika un politika, Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība, Sadarbības (kooperācijas) vadība, Vadības grāmatvedība un kontrole, Finanšu vadība, Pētījumu metodes, Ražošanas un piegādes ķēdes vadība agrobiznesā.

Respondenti norādīja, ka vadītājam ir jābūt apveltītam ar šādās personīgajām īpašībām – radošums, uzņēmējspējas, spēja darboties komandā, stratēģiskā domāšana, spēja piemēroties pārmaiņām, svešvalodu zināšanas. Šo prasmju apguve iekļauta studijuursos Pārtikas sistēmas

inovācijas, Agrobiznesa stratēģiskā vadība, Agrobiznesa plānošana un investīciju projektu novērtēšana, Starptautiskā lauksaimniecības un pārtikas biznesa tirgvedība.

5. Studiju programma un plāns

5.1. Studiju programmas saturs

Maģistra studiju programmai *Agri-food Business Management* atbilstošais **studiju virziens** ir Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība.

Atbilstoši studiju programmā izvirzītajiem sasniedzamajiem rezultātiem un akadēmiskās izglītības valsts standartam – LR MK noteikumi Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” izstrādāts studiju programmas plāns (sk. 1.tab.). Studiju programma parāda izvērstu struktūru saskaņā ar katrā pusgadā apgūstamajiem studiju kursiem.

Studiju programma tiek organizēta pilna laika studijās. Studiju kursi tiek lasīti moduļos, pēc moduļa noklausīšanās students kārtā pārbaudījumu saskaņā ar programmā paredzēto pārbaudījuma veidu un ievēro pārbaudījuma grafiku. Pirmajā pusgadā studenti zināšanas iegūst Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē Tartu, otrajā pusgadā – Aleksandra Stulginska universitātē Kauņā, trešajā pusgadā – Latvijas Lauksaimniecības universitātē Jelgavā un ceturto pusgadu velta maģistra darba rakstīšanai tajā universitātē, kurā students ir uzņemts.

Studiju programmas kopējais apjoms ir 80 KP (120 ECTS):

- A daļa (obligātie) – 40 KP (60 ECTS);
- B daļa (ierobežotā izvēle) – 20 KP (30 ECTS);
- Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana – 20 KP (30 ECTS) apjomā.

1.tabula

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* plāna kopsavilkums

Nr. p.k.	Studiju kursa nosaukums latviešu valodā	Studiju kursa nosaukums angļu valodā	Apjoms, ECTS	Apjoms, KP
1	2	3	5	4
A daļa obligātie studiju kursi			60	40
Ekonomikas modulis				
1.1.	Lauksaimniecības ekonomika un politika	Agricultural economics and policy	7.5	5
1.2.	Pētījumu metodes	Research methods	7.5	5
Līderības modulis				
1.3.	Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība	Corporate culture and human resource development	7.5	5
1.4.	Sadarbības (kooperācijas) vadība	Cooperative management	7.5	5
Finanšu modulis				
1.5.	Vadības grāmatvedība un kontrole	Managerial accounting and control	7.5	5

1.6.	Finanšu vadība	Finance management	7.5	5
Stratēģijas modulis				
1.7.	Agrobiznesa stratēģiskā vadība	Strategic management of agribusiness	7.5	5
1.8.	Agrobiznesa plānošana un investīciju projektu novērtēšana	Agribusiness planning and evaluation of investment projects	7.5	5
B - daļa ierobežotās izvēles kursi			30	20
Ražošanas modulis				
2.1.	Ražošana un piegādes ķēdes vadība agrobiznesā	Operations and supply-chain management in agribusiness	7.5	5
2.2.	Pārtikas sistēmas inovācijas	Innovation of food system	7.5	5
Tirgvedības modulis				
2.3.	Integrētā tirgvedības komunikācija agrobiznesā	Integrated marketing communication in agribusiness	7.5	5
2.4.	Starptautiskā lauksaimniecības un pārtikas biznesa tirgvedība	International agri-food business marketing	7.5	5
Maģistra darba izstrāde			30	20
Kopā			120	80

Katra studiju kursa apguves laikā studentam ir jānokārto studiju kursa programmā noteiktie kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi un/vai studiju patstāvīgie darbi. Studiju kursa apguve noslēdzas ar pārbaudījumu – ieskaiti ar atzīmi vai eksāmenu.

Pie eksāmena tiek pielaisti tikai tie studenti, kas izpildījuši visas studiju kursa programmā noteiktās prasības (nokārtojuši kontroldarbus, studiju patstāvīgos darbus u.c.). Pretējā gadījumā studentam nav tiesības kārtot eksāmenu. Pārbaudījumu vērtējumi tiek reģistrēti eksaminācijas lapā.

Nodarbību sarakstā vai eksāmenu grafikā plānotajā laikā nenokārtotais noslēguma pārbaudījums ir studiju parāds. Studiju parādu kārtotā noteikumi un kārtība ir reglamentēti ar atbilstošiem LLU normatīvajiem dokumentiem.

5.2. Maģistra darbs

Akumulējošās zināšanās, prasmes un kompetence, ko iegūst programmas *Agri-food Business Management* studenti, ir jāparāda, izstrādājot un aizstāvot maģistra darbu studiju beigās. Par maģistra darbu izstrādi, aizstāvēšanu un atskaites sagatavošanu, ir atbildīga tā universitāte, kas uzņēma studentus. Darbs tiek izstrādāts un aizstāvēts angļu valodā.

LLU maģistra darbs tiek izstrādāts ievērojot LLU Studiju nolikumā (LLU Senāta 12.06.2013. lēmums Nr. 8-17) un LLU „Nolikumā par studiju noslēguma pārbaudījumiem” (LLU Senāta 09.04.2014. lēmums Nr. 8-65) ietvertās prasības.

Maģistra darbs ir studējošā veikts pētījums, kas apliecina teorētisko zināšanu, metodisko un organizatorisko iemaņu apguvi vadībzinātnē studiju programmas noteiktā apjomā (20KP), kā arī

spēju veikt pētījumu ar novitātes vai praktiskā lietojuma elementiem, patstāvīgi formulēt secinājumus.

Maģistra darba izstrādē definētie sasniedzamie studiju rezultāti:

- zināšanas – padziļinātas, strukturētas un analītiskas zināšanas uzņēmējdarbības vadībā, organizēšanā un plānošanā lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības jomās;
- prasmes – apkopot, sistematizēt, kritiski izvērtēt literatūras avotus, izvēlēties un izmantot atbilstošas vadībzinību teorijas problēmjauditājumu risināšanai uzņēmumos (organizācijās) un to funkcionālajās sistēmās. Pielietot analīzes un sintēzes prasmes uzņēmējdarbības vadības situāciju vērtējumos. Argumentēti un pārliecinoši prezentēt rezultātus, akcentēt to ietekmi uz ilgtspējas sabiedrības attīstību;
- kompetence – plānot un prognozēt uzņēmuma (organizācijas) efektīvu darbību atbilstoši noteiktajiem mērķiem, ekonomiskajai videi un darba tirgus situācijai pielietojot radošu un inovatīvu pieeju.

Maģistra darbu tematu students izvēlas 1.semestrī atkarībā no savām zinātniskajām un profesionālajām interesēm, teorētiskās sagatavotības līmeņa un darbam nepieciešamās informācijas pieejamības. Darba tematu apstiprina studiju programmas direktors un nozīmē maģistra darba vadītāju.

Maģistra darbu students izstrādā patstāvīgi, studiju 4. semestrī, konsultējoties ar darba vadītāju. Studentam, izstrādājot maģistra darbu un nostiprinot zināšanas praksē, ir jāprezentē un jāpublicē veiktie pētījumi un praktiski iegūtie rezultāti maģistrantu zinātniskajās konferencēs.

Negodīgums un plaģiātisms universitātē nav pieļaujams. Pirms maģistra darba iesniegšanas, katrs students paraksta galvojumu par sava darba autentiskumu, kas uzliek studentiem par pienākumu apzinīgi veikt savu pētījumu, būt radošam un atbildīgam par iegūto rezultātu ticamību. Visi LLU iesniegti maģistra darbi tiek pārbaudīti, izmantojot pret-plaģiātisma sistēmu.

Maģistra darba apjomu un noformējumu nosaka izstrādātie Metodiskie norādījumi maģistra darba izstrādāšanai un aizstāvēšanai.

Maģistra darba priekšaizstāvēšana tiek uzskatīta par izšķirošu, rezultātus parādošu un obligātu pārbaudījumu. Atbildīgais institūts organizē maģistra darbu priekšaizstāvēšanu atklātās sēdēs. Studenti piedalās institūta sēdēs, kas notiek saskaņā ar apstiprinātu procedūru un nodrošina to, ka vērtētāji izmanto kvantitatīvus un kvalitatīvus rādītājus, lai novērtētu, vai maģistra darbi atbilst prasībām. Pēc sekmīgas maģistra darba priekšaizstāvēšanas un, ņemot vērā ieteikumus un piezīmes, ko sniedza sēdē, students uzlabo savu maģistra darbu un to iesniedz attiecīgajā institūtā fakultātes noteiktajā laikā.

Maģistra darbus novērtē komisija, kas sastāv no pieciem Maģistra eksaminācijas komisijas (MEK) locekļiem, ko apstiprina ar rektora izdotu rīkojumu visam gadam. Komisiju veido:

1. Pārstāvis (mācībspēks) no katras partneruniversitātes;
2. Zinātnieks no citas austākās izglītības iestādes, kas nav ieskaitīta programmas realizācijā

Kopējās studiju programmas komiteja nolemj, kurā universitātē/ēs notiks maģistra darbu aizstāvēšana. Ja students ir sekmīgi nokārtojis visas studiju programmas prasības, izlaiduma ceremonija tiek organizēta tajā universitātē, kurā students ir uzņemts.

5.3. Pasniegšanas metodes

Studiju process sastāv no auditoriju nodarbībām, patstāvīgām studijām, konsultācijām un pārbaudījumiem, kā arī no mācību ekskursijām.

Studiju kursu pasniedzēji aktīvi izmanto dažādas studiju kursu organizācijas formas un veidus:

- Lekcijas – mācībspēka, nepastarpināts, ar ilustrācijām un citiem uzskates līdzekļiem papildināts temata izklāsts studentiem.
- praktiskos darbus – studentu teorētisko zināšanu izmantošana un padziļināšana pielietojot praktiski lekcijās sniegto informāciju, vai temata padziļinātu izklāstu izmantojot programmatūru utt.
- seminārus – diskusija par noteiktu tematu starp studentiem vai studentu grupām
- individuālos darbus/individuālos seminārus (*case study*) – studenta vai studentu grupas argumentēti izstrādāts darbs ar izziņas, pētniecisku vai analītisku ievirzi par konkrētu tēmu vai uzņēmuma pieredzi, kas aizstāvam un argumentējams pasniedzējam un/vai grupas biedriem.

5.4. Vērtēšanas sistēma

Studiju rezultātu sistemātisku vērtēšanu nosaka Augstskolu likums un LLU izstrādātie normatīvie dokumenti: Studiju nolikums, Nolikums par studiju noslēguma pārbaudījumiem.

Studiju rezultāti tiek vērtēti un analizēti vairākos veidos:

- zināšanu novērtēšana pārbaudījumos (eksāmenos, ieskaitēs). Studiju rezultāti vērtēšanas sistemātiskumu nosaka akumulējošā vērtēšana studiju kursu ietvaros.
- pašnovērtējuma ikgadējie pārskati, kuros tiek parādīti rezultatīvie rādītāji par pārskata studiju gadu, ko pēc apstiprināšanas ievieto LLU un ESAF mājaslapā. Tā saturu izvērtē Metodiskās komisijas sēdē, izskata fakultātes Domē un LLU Studiju Padomē, apstiprina LLU Senātā.
- galvenie rezultāti tiek apkopoti Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes darbības plāna atskaitēs, ko izskata fakultātes Domē divas reizes gadā un par tiem ziņo LLU vadības sanāksmēs.

- Valsts eksaminācijas komisiju ziņojumi, kuros apkopoti maģistra darba aizstāvēšanas rezultāti un par tiem ziņo un tiek apspriesti fakultātes Domes sēdē.

Atbilstoši LLU Senāta apstiprinātam Studiju nolikumam, studentu zināšanas vērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitatīvā un kvantitatīvā. Kvalitatīvajam vērtējumam izmanto 10 ballu skalas kritēriju vai vērtējumu: ieskaitīts, neieskaitīts. Kvantitatīvais rādītājs ir studiju kursa apjoms kredītpunktos.

Katra studiju kursa apguves laikā studentam ir jānokārto studiju kursa programmā noteiktie kārtējie pārbaudījumi – kontroldarbi un/vai studiju patstāvīgie darbi. Studiju priekšmeta apguve noslēdzas ar pārbaudījumu – ieskaiti ar atzīmi vai eksāmenu. Eksāmens – rakstisks, mutisks vai jaukts pārbaudījums, kurā mācībspēks vai mācībspēku komisija pārbauda studiju kursā vai tā daļā apgūtās zināšanas un prasmes. Eksāmenus organizē saskaņā ar studiju plānu. Ieskaite – studiju kursā semestra laikā padarītā apkopojums, ko vērtē saskaņā ar studiju plānu.

Pie eksāmena kārtošanas tiek pieļauti tikai tie studenti, kas izpildījuši visas studiju kursa programmā noteiktās prasības (nokārtojuši kontroldarbus, studiju patstāvīgos darbus u.c.). Pretējā gadījumā studentam nav tiesības kārtot eksāmenu.

Ja studiju kurss beidzas ar ieskaiti vai eksāmenu, saņem vērtējumu 10 ballu skalā.

Nodarbību sarakstā vai eksāmenu grafikā plānotajā laikā nenokārtotais noslēguma pārbaudījums ir akadēmiskais parāds. Akadēmisko parādu kārtošanas noteikumi un kārtība ir reglamentēti ar atbilstošiem LLU normatīvajiem dokumentiem.

Mācībspēki savā studiju kursā semestra laikā regulāri kontrolē studējošo zināšanas un prasmes, izmantojot studiju kursa izvērstajā programmā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, referāti, mājas darbi). Studiju kursu apgūšanas novērtēšanas metodoloģija ir dota katra studiju kursa aprakstā. Studiju kursa aprakstā ir doti studiju rezultātu novērtēšanas kritēriji, uzkrājošās novērtēšanas sistēmas struktūra un studiju sasniegumu novērtēšanas metodes. Novērtēšanas metodes un periodiskums paliek nemainīgs visa studiju pusgada laikā. Studenti tiek informēti par minēto kārtību pirmajā lekcijā, ka arī informatīvi Moodle vidē.

Studijas notiek pēc studiju kursu sistēmas. Studentu ieskatīšana nākamajā kursā notiek pēc iepriekšējā studiju plāna apgūšanas.

Studentu studiju sasniegumu novērtēšanas sistēma un tās kritēriji ir atklāti pieejami ASU, EMU un LLU mājaslapās.

5.5. Studiju plāns

Atbilstoši programmai izstrādāts studiju plāns pilna laika studijām. Studiju plāns nodrošina savstarpēji pakārtotu studiju kursu sistēmu – viena studiju kursa apguves pamatā ir iepriekšējos studijuursos sniegtā informācija. Šāds studiju kursu plānojums nodrošina loģisku un secīgu

zināšanu apguvi. Pilns piedāvājamās izglītības saturs tiek sniegts izvērstā studiju plānā, parādot arī studiju laika sadalījumu pa semestriem (skat. 2.tabula).

Studiju programma un studiju plāns izskatīti un apstiprināti ESAF Metodiskajā komisijā 2017.gada 11. janvārī. Studiju programma un studiju plāns apstiprināti ESAF Domes sēdē 2017.gada 18. janvārī un ar grozījumiem 2017.gada 14. martā.

2.tabula

Maģistra studiju programmas "Agri-food Business Management" studiju plāns

Kods	Studiju kurss	Mācībspēka uzvārds	Universitāte	Apjoms, ECTS	Apjoms, KP	Pārbaudes veids	1.kurss			
							1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.
	A – daļa Obligātie studiju kursi			60	40					
	Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība <i>Corporate culture and human resource development</i>	A. Pöder, T. Ohvriļ, R. Vārnīk, J. Krusealle	EMU	7.5	5	Iesk. ar atzīmi	5			
	Sadarbības (kooperācijas) vadība <i>Cooperative management</i>	A.H. Viira, R. Omel, A. Pöder	EMU	7.5	5	Iesk. ar atzīmi	5			
	Vadības grāmatvedība un kontrole <i>Managerial accounting and control</i>	N. Stončiuvienē	ASU	7.5	5	eksāmens		5		
	Finanšu vadība <i>Finance management</i>	V.Aleknevičienē	ASU	7.5	5	Iesk. ar atzīmi		5		
	Pētījumu metodes <i>Research methods</i>	A. Pöder, A.H. Viira,	EMU	7.5	5	Iesk. ar atzīmi	5			
	Lauksaimniecības ekonomika un politika <i>Agricultural economics and policy</i>	A.H. Viira, R. Omel,	EMU	7.5	5	eksāmens	5			
	Agrobiznesa stratēģiskā vadība <i>Strategic management of agribusiness</i>	R. Dapkus	ASU	7.5	5	eksāmens		5		
	Integrētā tirgvedības komunikācija agrobiznesā <i>Integrated marketing communication in agribusiness</i>	I. Gulbe, B. Rivža	LLU EKRA	7.5	5	Iesk. ar atzīmi			5	
	B- daļa Ierobežotas izvēles studiju kursi			30	20					
	Agro-biznesa plānošana un investīciju projektu novērtēšana <i>Agribusiness planning and evaluation of investment projects</i>	A. Gargasas	ASU	7.5	5	eksāmens		5		
	Ražošana un piegādes ķēdes vadība agro-biznesā <i>Operations and supply-chain management in agribusiness</i>	A.Zvirbule, L. Melece	LLU UZVA/EREI	7.5	5	Iesk. ar atzīmi			5	

	Pārtikas sistēmas inovācijas <i>Innovation of food system</i>	S. Kļava	LLU UZVA/PTF PART	7.5	5	eksāmens			5	
	Starptautiskā lauksaimniecības un pārtikas biznesa tirgvedība <i>International agri-food business marketing</i>	G. Grūnberga – Zālīte, D. Popluga	LLU EKRA	7.5	5	eksāmens			5	
	Maģistra darba izstrāde			30	20				20	20
KOPĀ:				120	80				20	20

Saīsinājumi:

ASU – Aleksandra Stulginska universitāte

EMU – Igaunijas Dzīvības zinātņu universitāte

LLU – Latvijas Lauksaimniecības universitātē

UZVA – Uzņēmējdarbības un vadībizinātnes institūts

EKRA – Ekonomikas un reģionālās attīstības institūts

EREI – Agrosursu un ekonomikas institūts

PTF – Pārtikas tehnoloģiju fakultāte

PART – Pārtikas tehnoloģijas katedra

6. Studiju programmas atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* organizācija notiek atbilstoši LR MK 2014. gada 13. maija noteikumu Nr. 240 „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” prasībām. Zināšanu, prasmju un kompetences tiek veidotas atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa prasībām.

Izstrādātās kopīgās studiju programmas atbilstība akadēmiskās augstākās izglītības valsts standarta prasībām parādīta 3. tabulā.

3.tabula

Studiju plāna atbilstība MK noteikumiem „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”

Valsts akadēmiskās izglītības standarta prasības	Maģistra studiju programma „Lauksaimniecības un pārtikas biznesa vadīšana”
Maģistra studiju programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu (KP)	Programmas apjoms ir 80 kredītpunktu (KP)
Augstskolu likumā noteiktais kopējais bakalaura un maģistra studiju programmu ilgums pilna laika studijās ir vismaz pieci gadi.	Programmas apjoms ir 2 gadi (četri semestri), līdz ar to iepriekš iegūtās izglītības pilna laika cikls var būt gan triju gadu programmas, gan četru gadu programmas.
Ne mazāk kā 20 KP no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde	Maģistra darbs 20KP
Maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 24 KP apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 KP	Programmas obligāto daļu veido pamatkursi ar kopējo apjomu 40 KP
Maģistra darbs ir pētniecisks darbs izvēlētajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē	Maģistra darba izstrāde plānota jau sākot no pirmā semestra, izvēloties pētnieciskā darba tematu atbilstošajā specializācijā - vadībizinātnes nozarē, ar specializāciju agrobiznesa un pārtikas uzņēmējdarbības vadīšanā
Maģistra grādu piešķir attiecīgajām zinātnēm radniecīgajā zinātņu nozaru grupā atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām	Programmas izglītības klasifikācijas kods IKK ir 45345, ko veido: 45- kods akadēmiskajām (maģistra grāda) studijām; 345 – kods, kas atbilst izglītības tematiskajai grupai- sociālās zinātnes, vadība un administrēšana

Maģistra studiju programmas studiju kursu saturs izstrādāts atbilstoši 2008. gada 2. decembrī pieņemtajiem MK noteikumiem Nr. 990 „Noteikumiem par Latvijas izglītības klasifikāciju” (zināšanām, prasmēm un kompetencēm).

7. Studiju programmas salīdzinājums ar nozarei atbilstošām Eiropas Savienības augstskolām

Studiju programmas salīdzinājums veikts ar trīs dažādu ES augstākās izglītības iestāžu piedāvātajām programmām Nīderlandē, Vācijā, Francijā. Konkrētās studiju programmas izvēlētas atbilstoši studiju virzienam (vadībizinātnes) un nozaru specifikai (lauksaimniecībā, pārtikas ražošanas jomā).

Salīdzinājumā iekļauta arī viena kopējā programma "Sustainable International Agriculture" ar specializāciju "International Agribusiness and Rural Development Economics", ko īsteno Georga Augusta Gotingenas universitāte Vācijā un Kassela Witzenhausena universitāte Čīlē, kā arī dubultā diploma programma „Food and Agribusiness Management” Audencia augstskolā Francijā un Reklāmas un mārketinga augstskolā Brazīlijā. Salīdzinot studiju programmas redzamas atšķirības gan studiju programmas ilguma, ECTS apjoma un programmas ziņā. Aeres Lietišķo zinātņu universitātes studiju programma ir visīsākā laika ziņā, bet topošajiem maģistrantiem pirms studiju uzsākšanas ir jābūt darba pieredzei nozares uzņēmumos. Dubultā diploma programmā "Food and Agribusiness Management" studijas notiek gan Francijā, gan Brazīlijā. Studiju laikā ir jāiziet 4-6 mēnešu ilga prakse Francijā vai Brazīlijā.

Georga Augusta Gotingenas universitāte Vācijā un Kassela Witzenhausena universitāte Čīlē īsteno kopīgo studiju programmu, kas apjoma (120 ECTS) un studiju ilguma ziņā (2 gadi) ir līdzvērtīga studiju programmai "Agri-food Business Management". Studiju kursi ir līdzīgi – gan vispārīgi teorētiski kursi attiecībā uz uzņēmējdarbību, mārketingu, finanšu un citu resursu vadīšanu, gan arī nozares specializētie kursi (lauksaimniecības tirgus, politika, piegādes ķēdes utt.

Maģistra studiju programmu salīdzinājums

Kritēriji	Aeres Lietišķo zinātņu universitāte (Nīderlande)	Georga Augusta Gotingenas universitāte (Vācijā) un Kassela Wizenhausena universitāte (Čīle)	Audencia augstskola (Francijā) un Reklāmas un mārketinga augstskola (Brazīlijā)	LLU, ASU un EMU
Programmas nosaukums	Starptautiskā profesionālā maģistra programma Agribusiness Development (Master)	Kopīgā studiju programma „Sustainable International Agriculture” ar specializāciju International Agribusiness and Rural Development Economics	Starptautiskā maģistra studiju programma „Food and Agribusiness Management”	Kopīgā maģistra studiju programma : Agri-food business Management”
Iegūstamais grāds	Profesionālais maģistra grāds Agri-business attīstībā (Agribusiness Development)	Kopīgais maģistra grāds Starptautiskajā agri-biznesā un lauku attīstībā (International Agribusiness and Rural Development)	Dubultais diploms – Maģistra grāds un MBA pārtikas un agro-biznesa vadīšanā (Master of Science and MBA in Food and Agribusiness Management)	Sociālo zinātņu maģistra grāds vadībiznātnē
Studiju ilgums	12 mēneši	2 gadi	12-14 mēneši	2 gadi
Apjoms	60ECTS	120ECTS	120 ECTS	120 ECTS
Programmas saturs	Programma sadalīta 4 moduļos: 1 - vispārīgā maģistra kursu (12ECTS), 2 – nozares vispārīgā maģistra kursu (15ECTS), 3 – nozares profesionālie kursu (15ECTS), 4 - maģistra darbs (18 ECTS)	Studentam jāapgūst: 4 obligātie studiju kursu (24ECTS), 5 obligātās izvēles kursu (30ECTS), 6 izvēles kursu (36ECTS). Jāuzraksta maģistra darbs (30ECTS)	Francijā: Vispārīgā maģistra kursu (20ECTS) un izvēles studiju kursu (20ECTS). Brazīlijā: izvēles kursu (20ECTS). Prakse (30ECTS) Maģistra darbs (30ECTS)	Studijas organizētas trīs valstīs: 1.semestrī Igaunijā (30ECTS), 2.semestrī Lietuvā (30ECTS), 3.semestrī Latvijā, (30ECTS), 4.semestrī maģistra darba rakstīšanai.
Noslēguma pārbaudījumi	Maģistra darbs	Maģistra darbs	Maģistra darbs	Maģistra darbs
Studiju kursi	<p><i>Vispārīgā maģistra kursu:</i></p> <p>Theory of the Firm. The co-operative form of the Firm. Learning Theory. Food: Trends, Globalization, Policies, Chains Environmental analysis in Agribusiness. International Law and the Cultural environment. <i>Nozares vispārīgā maģistra kursu</i></p>	<p><i>Obligātie studiju kursu:</i></p> <p>World agricultural markets and trade Socioeconomics of Rural Development and Food Security Sustainable International Agriculture: basic principles and approaches <i>Izvēles studiju kursu</i> Marketing research Quantitative Research Methods in Rural Development Economics Microeconomic Theory and</p>	<p><i>Vispārīgā maģistra kursu:</i></p> <p>Analytical Tools Strategy for Agribusiness Financial Management Human Resources Management Marketing and Food Business Operations Management Corporate Social Responsibility <i>Izvēles kursu</i> Value Chain and Performance Design and Innovation</p>	<p>Human resource development, conflict management and negotiation skills Corporate culture, ethics & social responsibility Cooperative management Managerial accounting and control Finance management Research methods Agricultural economics & policy Green economy and sustainable</p>

	<p>Understanding Research in entrepreneurship.</p> <p>Sustainability</p> <p>Opportunity exploitation and innovation</p> <p>Dealing with intercultural differences</p> <p><i>Nozares profesionalie kursi</i></p> <p>Agri - supply chain management and food safety</p> <p>Sustainable food production</p> <p>Project management and risk analysis</p> <p>Developing research skills</p> <p>Change management & stakeholder involvement.</p> <p>Operational consequences of change in agribusiness.</p> <p>Research and thesis.</p> <p>Sustainability capita Selecta</p>	<p>Quantitative Methods of Agricultural Production</p> <p>Evaluation of rural development projects and policies</p> <p>Strategic management and operations</p> <p>Supply chain management</p> <p>Agricultural policy seminar</p> <p>Global agricultural value chains and developing countries</p> <p>Global aquaculture production, markets and challenges</p> <p>Agricultural price theory</p> <p>Changing societies, intercultural management</p> <p>International markets and marketing for organic products</p> <p>Management and management accounting</p> <p>Market integration and price transmission</p>	<p>Packaging Management</p> <p>Brand Management</p> <p>International Marketing</p> <p>Category Management</p> <p>Trade Marketing</p> <p>Supply Chain Management</p> <p>The Retail World</p> <p>Marketing of Agricultural Production</p> <p>Reverse Marketing – Retail Industry</p> <p>Agribusiness Geopolitics</p> <p>Communication Strategies</p> <p>Social Media and Internet Governance</p> <p>Media for Agribusiness</p> <p>Sales and Distribution Channels</p> <p>Planning</p> <p>Marketing of Cooperatives and Associations</p>	<p>development</p> <p>Quality, safety and risk management</p> <p>Strategic Management of Agri-Food Business</p> <p>Agri-Food Business project management</p> <p>Integrated marketing communication in agro-business</p> <p>Agribusiness planning and evaluation of investment projects</p> <p>Operations and supply-chain management in agribusiness</p> <p>Innovation of Food System</p> <p>International Agri-Food Business marketing</p>
--	--	--	---	---

8. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls

Kopīgais akadēmisko darbinieku skaits, kuri ir iesaistīti studiju programmas īstenošanā ir 19, t.sk. 8 darbinieki (42%) no LLU, 5 darbinieki (26%) no ASU un 6 darbinieki (32%) no EMU. Studiju programmas īstenošanā ir kopumā iesaistīti: seši profesori, seši asociētie profesori, divi docenti, trīs lektori un divi pētnieki. Lai nodrošinātu studiju procesa kvalitāti, daļu no studiju kursiem pasniegs citu LLU fakultāšu un zinātnisko institūtu mācībspēki/docētāji - D. Kļava no Pārtikas tehnoloģiju fakultātes un I. Gulbe no Lauksaimniecības fakultātes, L. Melece no Agroresursu un ekonomikas institūta.

5.tabula

Mācībspēku amati un akadēmiskie grādi studiju programmas realizācijā

Amati	Skaits	%
Akadēmiskie amati		
Profesors	6	32
Asociētais profesors	5	28
Docents	2	10
Lektors	3	16
Pētnieki	2	10
Kopā	18	100
Zinātniskie un akadēmiskie grādi		
Dr.	15	83
Mg.	3	15
Kopā	18	100

Mācībspēku pasniegtu studiju kursu nosaukums un apjoms apkopots 6.tabulā. Institūti, katedras un atbildīgie studiju kursu pasniedzēji nodrošina mācību metodisko darbu: izveido un atjauno studiju kursu programmas, nodrošina atbilstošo studiju kursu pasniegšanu, maģistra darbu vadīšanu un aizstāvēšanu un citus mācību metodiskos darbus.

Visu universitāšu mācībspēki ir sagatavojuši un tipogrāfiski pavairojuši pasniedzamo studiju kursu mācību līdzekļus, lekciju kursus, praktisko darbu uzdevumu krājumus, metodiskos norādījumus studiju priekšmetu apguvei un patstāvīgā darba uzdevumus konkrētiem studiju kursiem.

6.tabula

Maģistra studiju programmas akadēmiskais personāls

Nr. p.k.	Uzvārds, vārds	Zinātniskais grāds, amats	Studiju kurss	Katedra/ institūts/ centrs
1.	Andra Zvirbule	Dr.oec., Profesore	Ražošanas un piegādes ķēdes vadība agro- biznesā	LLU/ UZVA
2.	Ligita Melece	Dr.oec.,	<i>Operations and supply-chain management in</i>	LLU/ AREI

Nr. p.k.	Uzvārds, vārds	Zinātniskais grāds, amats	Studiju kurss	Katedra/institūts/centrs
		Asociētā profesore	<i>agribusiness</i>	
3.	Inguna Gulbe	Dr.oec., Asociētā profesore	Integrētā tirgvedības komunikācija agrobiznesā <i>Integrated marketing communication in agribusiness</i>	LLU/ LF
4.	Baiba Rivža	Dr.oec., profesore		LLU/ EKRA
5.	Dina Popluga	Dr.oec., Docente	Starptautiskā lauksaimniecības un pārtikas biznesa tirgvedība <i>International agri-food business marketing</i>	LLU/ EKRA
6.	Gunta Grīnberga- Zālīte	Dr.oec., Asociētā profesore		LLU/ EKRA
7.	Dace Kļava	Dr.sc.ing., Asociētā profesore	Pārtikas sistēmas inovācijas <i>Innovation of Food System</i>	LLU/ PTF PART
8.	Zane Vītolīņa	Dr.oec., Docente	Maģistra darbu vadīšana /programmas direktors	LLU/ EKRA
9.	Neringa Stončiuvienē	Dr. Profesore	Vadības grāmatvedība un kontrole <i>Managerial accounting and control</i>	ASU
10.	Vilija Aleksnevičienē	Dr. Profesore	Finanšu vadība <i>Finance management</i>	ASU
11.	Audrius Gargasas	Dr. Profesors	Agro-biznesa plānošana un investīciju projektu novērtēšana <i>Agribusiness planning and evaluation of investment projects</i>	ASU
12.	Rimantas Dapkus	Dr. Asociētais profesors	Agrobiznesa stratēģiskā vadība <i>Strategic management of agribusiness</i>	ASU
13.	Ants-Hannes Viira	Dr. Pētnieks	Lauksaimniecības ekonomika un politika <i>Agricultural economics and policy</i> Pētījumu metodes <i>Research methods</i> Sadarbības (kooperācijas) vadība <i>Cooperative management</i>	EMU
14.	Raul Omel	MA Lektors	Lauksaimniecības ekonomika un politika <i>Agricultural economics and policy</i> Sadarbības (kooperācijas) vadība <i>Cooperative management</i>	EMU
15.	Rando Vārnīk	Dr. Profesors	Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība <i>Corporate culture and human resource development</i>	EMU
16.	Anne Pöder	MSc Pētnieks	Pētījumu metodes <i>Research methods</i> Sadarbības (kooperācijas) vadība <i>Cooperative management</i> Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība <i>Corporate culture and human resource development</i>	EMU

Nr. p.k.	Uzvārds, vārds	Zinātniskais grāds, amats	Studiju kurss	Katedra/institūts/centrs
17.	Jūri Krusealle	Dr. Vieslektors	Korporatīvā kultūra un cilvēkresursu attīstība <i>Corporate culture and human resource development</i>	EMU
18.	Tiiu Ohvril	MSc Lektors		EMU

9. Studiju programmas īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* īstenošanā iesaistītas piecas struktūrvienības no LLU, divas struktūrvienības no ASU un trīs struktūrvienības no EMU. Kopumā studiju procesā iesaistīti seši institūti un četras katedras no trijām universitātēm. Studiju programmā iesaistīto struktūrvienību apkopojums redzams 7.tabulā.

7.tabula

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* īstenošanā iesaistītās struktūrvienības

Nr. p.k.	Struktūrvienības nosaukums	Fakultāte	Universitāte
1.	Ekonomikas un reģionālās attīstības institūts	Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
2.	Uzņēmējdarbības un vadībzinātnes institūts	Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
3.	Agrobiotehnoloģijas institūts	Lauksaimniecības fakultāte	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
4.	Pārtikas tehnoloģijas katedra	Pārtikas tehnoloģijas fakultāte	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
5.	Agroresursu un ekonomikas institūts		Latvijas Lauksaimniecības universitāte
6.	Ekonomikas, grāmatvedības un finanšu institūts	Ekonomikas un vadības fakultāte	Aleksandra Stulginska universitātē
7.	Uzņēmējdarbības un lauku attīstības vadības institūts	Ekonomikas un vadības fakultāte	Aleksandra Stulginska universitātē
8.	Lauku pārvaldības, sadarbības un socioloģijas katedra	Ekonomikas un sociālo zinātņu institūts	Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē
9.	Uzņēmējdarbības informācijas un ekonometrijas katedra	Ekonomikas un sociālo zinātņu institūts	Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē
10.	Agrārās ekonomikas un mārketinga katedra	Ekonomikas un sociālo zinātņu institūts	Igaunijas Dzīvības zinātņu universitātē

10. Mācību vispārējā personāla raksturojums

Maģistra studiju programmas *Agri-food Business Management* realizācijā ir iesaistīts šāds vispārējais personāls:

ASU: Daiva Raižytė, dekanāta sekretāre maģistra studijās;

EMU: Kai Mitri, dekanāta sekretāre maģistra studijās;

LLU: Džesija Zeiferte, dekanāta sekretāre maģistra studijās.

Maģistranti komunikācija tiek veidota ar ASU Ekonomikas un vadības fakultātes, EMU Ekonomikas un sociālo zinātņu institūta un LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes dekanāta kvalificētajiem darbiniekiem. Studiju programmā iesaistītais vispārējais personāls ir atbilstošs institūtu, katedru un fakultātes personāla politikai. Vispārējā personāla galvenie uzdevumi ir:

1. sekot līdzi un koordinēt programmas operatīvo realizāciju;
2. veidot informācijas apmaiņu starp studentiem, docētājiem un programmas direktoru;
3. nodrošināt palīgmateriālu nepieciešamo apjomu;
4. informēt studentus un docētājus, kā arī studiju programmas direktoru par studiju procesa gaitu.

11. Materiālās un informatīvās bāzes raksturojums

11.1. Pieejamās telpas un aprīkojums

Studiju programma tiek īstenota ASU Ekonomikas un vadības fakultātes, EMU Ekonomikas un sociālo zinātņu institūta un LLU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes telpās. Informācija, kas apkopota 8. tabulā, raksturo nodrošinājumu ar infrastruktūru visās partneruniversitātēs.

8.tabula

Pieejamās telpas un aprīkojums studiju procesa nodrošināšanai partneruniversitātēs

Resursi	ASU	EMU	LLU
Studiju procesa norises vieta un adrese	Ekonomikas un vadības fakultāte, Universiteto gatve 10, Akademija, Kaunas, Lietuva	Ekonomikas un sociālo zinātņu institūts, Kreutzwaldi 1, 51014, Tartu, Igunija	Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte, Svētes iela 18, Jelgava, Latvija
Telpas			
Telpu kopējā platība, m ²	2328		4590
Lekciju telpas un auditorijas	30	10	16
Auto novietne			
Pieejama	jā	jā	jā
Ietilpība		125 auto	30 auto
Kafejnīca			
Pieejama	jā	Jā	jā
Ietilpība	100 cilvēki	75 cilvēki	50 cilvēki
IT aprīkojums			
Daudzfunkciju kopētāji	6	4	3
Projektori			45
Wi-Fi brīvā pieeja	jā	Jā	jā
Pieejamā īpašā	Kontora, Statistica, SPSS,	PSPP, Statistica, R	SPSS, Microsoft

Resursi	ASU	EMU	LLU
programmatūra	ArcGis, EpiINFO, HansaWorld		Project Professional SPSS, IBM Statistics 22

ASU studiju telpas Ekonomikas un vadības fakultātē atrodas ASU ēkā Nr.3. Šīs telpas ir pilnīgi pielāgotas studijām. Visas auditorijas ir apgādātas ar datorizētu vizualizācijas aprīkojumu, tīmekļa savienojumu un datorizētām darbavietām akadēmiskajam personālam. Divas auditorijas ir pielāgotas videokonferencēm. Programmas īstenošanai var tieši izmantot 25 studiju telpas un 5 datorklases, ko ir jāsaskaņo ar citām studiju programmām. Kopējā telpu platība, ko var izmantot studijām, ir 2328 m². Patstāvīgo darbu izpildei studenti var izmantot lasītavu, fakultātes metodisko kabinetu un datorklases. Studiju pusgadu starplaikos akadēmiskais personāls strādā savās darba telpās, kurās katrā ir 2-4 darbavietas. Tās ir apgādātas ar personiskiem datoriem ar pieslēgumu tīmeklim, ar drukas iekārtām un citu nepieciešamo aprīkojumu. Šīs darba telpas ir arī piemērotas konsultāciju sniegšanai. Sesiju laikā katram studentam ir iespēja strādāt ar datoru individuāli. Studiju procesā var izmantot mūsdienīgu programmatūru: Kontora, Statistica, SPSS, ArcGis, EpiINFO, HansaWorld, Dotais darbavietu skaits ir pietiekams, lai visi fakultātes studenti var apgūt paredzēto praksi. Auditorijas un to aprīkojumu apkalpo tehniskais personāls un personāls no Informātikas katedras, kas veic tehnisko nodrošinājumu. Studiju procesa nodrošinājums ar datoriem un datorprogrammām ir pietiekams, lai sasniegtu tos rezultātus, kas paredzēti studiju programmā.

EMU studiju process notiek Ekonomikas un sociālo zinātņu institūta telpās, Kreutzwaldi 1, Tartu. Ekonomikas un Sociālo zinātņu institūtā ir 7 auditorijas un 3 datorklases ar 66 datoriem. Akadēmiskais un tehniskajiem darbiniekiem ir biroju telpas arī institūta telpās. Visas lekcijas telpas un telpas darbiniekiem ir nodrošinātas ar interneta pieslēgumu. Studentiem ir iespēja izmantot telpas, tostarp bezmaksas piekļuvi bezvadu interneta tīklam. Akadēmiskajam personālam ir pieejami stacionārie vai portatīvie datori. Visas auditorijas ir nodrošinātas ar datoru un projektoru. EMU bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Ekonomikas un sociālo zinātņu institūtu, nodrošinot studentiem iespējas individuālam un grupu darbam. Studentiem ir pieejams arī sports klubs un laba autobusu satiksme ar citām Tartu pilsētas daļām un arī ar Tallinu.

LLU studiju process tiek nodrošināts Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes telpās – Svētes ielā 18, Jelgavā. Fakultātē ir 14 mācību telpas ar kopējo ietilpību 600 studentiem un 4 auditorijas ar kopējo ietilpību 600 studentiem. Mācībspēku un tehniskā personāla rīcībā ir 45 telpas. Visās mācību telpās un mācībspēku un tehniskā personāla telpās ir pieslēgums tīmeklim. Studentiem ir pieejama visas LLU un Ekonomikas un sabiedrības

attīstības fakultātes telpas, aprīkojums un infrastruktūra, tai skaitā brīva pieeja bezvadu tīmekļa pieslēgumam, kas ir ierīkots Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē. Mācībspēkiem ir pieejami 48 pārnēsājami datori un 16 piezīmjdatori. Akadēmiskais personāls var izmatot drukāšanai un kopēšanai 43 drukas iekārtas, 21 kopētājus un 3 daudzfunkciju kopētājus. Ir pieejamas 3 datorklases apgādātas ar 64 datoriem. Ekonomiskās informācijas kabinets ir apgādāts ar datoriem un pieejams studentiem visas dienas garumā.

11.2. Mācību un pētnieciskie resursi

Bibliotēkas, to aprīkojums un sniegtie pakalpojumi nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu un labvēlīgu studiju vidi (t.sk. literatūras pieejamību ārzemju valodās). ASU, EMU un LLU bibliotēku literatūras krājumi tiek katru gadu papildināti un tajās ir pieejamas datubāzes, kas dod studentiem iespēju īsā laikā iegūt informāciju par jautājumiem studiju programmas attiecīgajās jomās. Zinātniski pētnieciskās publikācijas, konferenču rakstu krājumi un zinātniskie raksti ir pieejami studentiem un mācībspēkiem caur zinātniskām datubāzēm.

Informācija par pieejamajiem bibliotēku resursiem zinātnei un pētniecībai gan mācībspēkiem, gan studentiem partneruniversitātēs ir apkopota 9. tabulā.

9.tabula

Bibliotēku resursi zinātnei un pētniecībai mācībspēkiem un studentiem partneruniversitātēs

Resursi	ASU	EMU	LLU
Bibliotēkas	ASU bibliotēka	EMU bibliotēka un Ekonomikas un sociālo zinātņu institūta bibliotēkas	LLU Fundamentālā bibliotēka, Ekonomiskās informācijas kabinets
Bibliotēku krājumi			
Grāmatas par ekonomiku, vadību un agro-biznesu (nacionālajās valodās)	1487	3441	3050
Grāmatas par ekonomiku, vadību un agro-biznesu (angļu valodā)	2044	917	2340
Abonētie periodiskie izdevumi	260	784	14
Abonētās tiešsaistes datubāzes	8	16	11
Abonētās e-grāmatu kolekcijas tiešsaistē	9	5	2

ASU bibliotēkas krājumi sastāv no 157 tūkstošiem dažādu grāmatu un vairāk nekā 520 tūkstošiem to kopiju. Katru gadu tiek abonēti 18 tūkstoši ārzemju zinātniskie žurnāli, izmantojot 20 ārzemju elektroniskās datubāzes un to skaits nepārtraukti palielinās. Bibliotēka arī abonē apmēram 260 periodiskos izdevumus, un no tiem trešdaļa ir ārzemju periodiskie izdevumi. Tāpat bibliotēka piedāvā iespēju lasīt maģistra darbus un doktora disertācijas

elektroniskā formātā, kā arī to īsos kopsavilkumus Lietuvas datubāzē ETD. Lasītājiem ir arī pieejama Lietuvas datubāze eLABA, kas satur pilna teksta dokumentus un dažādus brīvi pieejamos ārzemju resursus. Grāmatas un nepieciešamo zinātnisko rakstu, kuri nav pieejami universitātes bibliotēkās, kopijas var aizņemties Lietuvas Nacionālajā bibliotēkā, Lietuvas Tehniskajā bibliotēkā un citās bibliotēkās caur starpbibliotēku apmaiņas sistēmu (ILL). Tā kā ASU bibliotēka ir AGLINET dalībnieks, universitātes studentiem un mācībspēkiem ir ekskluzīva iespēja izmantot starpbibliotēku apmaiņas sistēmu par brīvu.

LLU Fundamentālā bibliotēka ir akreditēta valsts nozīmes bibliotēka un lielākā lauksaimniecības un saskarnozaru bibliotēka Latvijā. Bibliotēka ir Apvienoto Nāciju Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas lauksaimniecības zinātņu un tehnoloģiju informācijas sistēmu *AGRIS* un *CARIS* nacionālais centrs Latvijā, starptautiskā lauksaimniecības bibliotēku tīkla *AGLINET* dalībniece, kā arī Apvienoto Nāciju Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas depoziārbibliotēka. LLU FB mērķtiecīgi veido lauksaimniecības, tās saskarnozaru un studiju programmām atbilstošu literatūras krājumu gan latviešu valodā, gan svešvalodās. Bibliotēkas fondā ir 412620 eksemplāri 122749 nosaukumu izdevumu. Datubāzēs ir pieejami vairāk nekā 350 žurnāli ekonomikas, biznesa un vadības jautājumos. Bibliotēka piedalās valsts nozīmes bibliotēku *Kopkataloga* veidošanā un lietotājiem nodrošina pieeju tam, kā arī citām bibliotēkas veidotajām datubāzēm un 12 abonētajām tiešsaistes datubāzēm, t.sk. pilnteksta grāmatu datubāzēm. Pieeja abonētajām datubāzēm un informācijas meklēšanas rīkiem ārpus universitātes tīkla tiek nodrošināta, izmantojot LLU proxy serveri.

LLU FB piedalās vienotās lasītāju datubāzes veidošanā un izsniedz vienoto lasītāja karti. Karte dod iespēju izmantot lielāko Latvijas bibliotēku krājumus un pakalpojumus. Bibliotēkas aprīkojums un sniegtie pakalpojumi rada labvēlīgu studiju vidi – studenti var ņemt grāmatas un žurnālus uz mājām vai lasīt tos uz vietas. Bibliotēkā ir 26 datori lietotājiem, lasītavā ir 106 lasītāju vietas.

Bibliotēka piedāvā dažādus pakalpojumus, t.sk. kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus, kā arī e-pakalpojumus. Fundamentālās bibliotēkas krājumi tiek uzlaboti katru gadu un pieejamība datubāzēm un literatūrai dod studentiem iespēju īsā laikā iegūt jaunāko informāciju par notiekošo pētāmajā jomā. LLU Fundamentālās bibliotēkas elektroniskajā katalogā ir vairāk nekā 3050 avoti latviešu valodā un 2340 avoti angļu valodā ekonomikas, vadības un agro-biznesa jomās. Fakultātes studenti izmanto arī tos resursus, kas ir pieejami Ekonomiskās informācijas kabinetā Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē. Tajā ir vairāk nekā 1200 grāmatas.

EMU bibliotēkas krājumus veido 297 245 avoti, no tiem grāmatas - 258 596, ikgadējie abonētie žurnāli un laikraksti – attiecīgi 11 564 un 230. Studiju programmas specializētā

literatūra pieejama 3441 grāmatā igauņu valodā, 917 grāmatās angļu valodās, pieejamas 16 dažādas datu bāzes. Bibliotēkas lasītavā ir 54 darba vietas, 16 darba vietas ar datoru, 2 telpas semināriem, kā arī 2 individuāli izmantojamas telpas. Pieejami E-katalogi, lai atrastu publikācijas no digitālās un drukāto materiālu kolekcijas, digitālais noslēgumu darbu arhīvs. Piekļuvi elektroniskajiem avotiem nodrošina augstskolu tīkls, un ārpus universitātes teritorijas caur drošu proxy serveri. Arī kopēšanas un skenēšanas pakalpojumi tiek nodrošināti.

11.3. Izmitināšana

Studiju programma paredz studentu mobilitāti uz visām partneruniversitātēm, tāpēc būtisks jautājums izmitināšanas iespējas un izmaksas. Ārzemju studentiem un mācībspēkiem ir vairākas izvēles iespējas, kur dzīvot studiju/darba laikā partneruniversitātē mobilitātes periodos.

Sīkāka informācija par izmitināšanas iespējām visās partneruniversitātes ir apkopota 9. tabulā.

9.tabula

Informācija par izmitināšanas iespējām partneruniversitātēs

Informācija	ASU	EMU	LLU
Nosaukums	Kopmītnes Nr. 5	Kopmītnes „Torn” un „Betton”	Dienesta viesnīca Nr. 8
Adrese	Studentų gatve 8, Akadēmija, Kaunas.	Torn: Kreutzwaldi 52, Tartu Betton: Tuglase 7, Tartu	Liela iela 19, Jelgava
Kontaktinformācija	+370 837752258 bendrabutis@asu.lt	+3727313262 ylo.roop@emu.ee	+371 63028534; +371 29174995 vanda.ka@inbox.lv
Mājaslapa	http://asu.lt/language/en/for-students/accommodation/	http://yhikas.emu.ee/en/dormitories/	http://eng.llu.lv/?mi=641
Īres maksa			
uz īsu laiku	no 9.80 EUR līdz 18.80 EUR diennaktī	no 19 līdz 38 EUR diennaktī	no 7.00 līdz 18.20 EUR diennaktī
uz ilgu laiku	no 77.20 EUR līdz 79.20 EUR mēnesī	no 85 līdz 150 EUR mēnesī	no 70.00 EUR līdz 129.00 EUR mēnesī

ASU ir kompakta universitātes pilsētiņa ciematā netālu no Kauņas. Šajā vietā ir visi apstākļi dzīvošanai un atpūtai universitātes pilsētiņā. Papildus tam ir arī restorāni un veikali un ir pieejami ar mājtsaimniecības pakalpojumi. Universitātes pilsētiņā darbojas divi primārās aprūpes centri. Blakus kopmītnēm atrodas viens no Lietuvas lielākajiem āra sporta laukumiem. Drošas sabiedriskās auto novietnes nodrošina universitātes studentu un personāla vajadzības. Visiem universitātes studentiem tiek nodrošināta vieta kopmītnēs, kas atrodas blakus mācību ēkām, pēc pieprasījuma. Pirmā kursa studentiem ir priekšroka uz izmitināšanu kopmītnēs. Pašlaik kopmītnēs ir pieejamas vairāk nekā 2400 vietas studentiem. Katrā

kopmītņu istabiņā dzīvo 2-3 studenti. Kopmītnēs regulāri veic atjaunošanas darbus. Viena kopmītne ir viesnīcas tipa – tajā dzīvo tie studenti, kas vēlas lielākas ērtības. Visas kopmītnes ir aprīkotas ar piekļuvi tīmeklim.

EMU ir divas kopmītnes ("Torn" un "Betton"), kas atrodas tieši pāri ceļam no Ekonomikas un sociālo zinātņu institūta. Abas kopmītnes ir atjaunotas un telpas ir labā stāvoklī. Katrā kopmītņu istabiņā dzīvo 2-3 studenti. Starptautisko studentu uzturēšanās koordinē Akadēmisko lietu departaments. Ekonomikas un sociālo zinātņu institūtā ir Erasmus koordinators, kurš studentiem dažādos sadzīviska rakstura jautājumos.

LLU piedāvā ērtus dzīvošanas apstākļus pilsētas centrā dienesta viesnīcā Nr. 8. Visas LLU ēkas ir viegli sasniedzamas ejot kājām, un tas aizņem ne vairāk kā 15 minūtes. Attālums starp Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāti (galveno vietu, kur notiek studiju process) un dienesta viesnīcu Nr. 8 ir apmēram 200 m jeb 2 minūtes ejot kājām. Tās istabiņas ir ļoti labā stāvoklī un ir aprīkotas ar jaunām mēbelēm. LLU ar ārzemju studentu un mācībspēku izmitināšanu nodarbojas tās Starptautiskās sadarbības centrs un starptautisko attiecību koordinators Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātē.

12. Maģistra studiju programmas orientējošās izmaksas LLU

Orientējošais valsts budžeta finansējums, ja programma tiktu īstenota ar valsts finansētām budžeta vietām tiek aprēķināts šādi:

$$F = [(fb \times knoz \times Kn \times k) + Sn] = [(1393.33 \times 1 \times 1.5) + 164.34] = 2254.33 \text{ EUR};$$

Kur:

fb– studiju vietas bāzes izmaksas,
knoz– studiju programmas jomas koeficients,
k– studiju līmeņa koeficients,
Sn– studiju vietas sociālā nodrošinājuma izmaksas

Studiju maksa (studentu personīgais finansējums) **1260** EUR semestrī (2520 EUR par vienu studiju gadu) ES dalībvalstu pilsoņiem, **1500** EUR semestrī studentiem no citām valstīm (3000 EUR studiju gadā)

Studiju programmas izmaksu sadalījums (vienam studējošam):

Valsts budžeta līdzekļi:

- Darba algas mācībspēkiem un palīgpersonālam (82.8 %) - 1866.59 EUR)
- Uzturēšanas un studiju procesa nodrošināšanas izdevumi (17.2 %) – 387.74 EUR)

Ieņēmumi no studiju maksas, bez budžeta finansējuma (vienam studentam/semestrim) izmaksu sadalījums :

- Darba algas mācībspēkiem un palīgpersonālam (60 %) = 756 EUR
- LLU administratīvie izdevumi (20%)= 252 EUR
- Uzturēšanas un studiju procesa nodrošināšanas izdevumi (20 %) = 252 EUR)

KOPĀ: **1260** EUR